

Försäljning av kommunala bostadsföretag stoppas

Trots att en utredning visar att hyrorna inte blir högre och valet av hyresgäster inte mer restriktivt med privata ägare, vill regeringen bestraffa utförsäljningar. Det skriver Staffan Anderberg, kommunstyrelsens ordförande i Lidingö Stad.

Regeringen har skickat ut betänkandet (SOU 1997:81) "Allmännyttiga bostadsföretag" på snabbremiss. Förslaget innebär en fundamental ändring av det nu gällande statsbidragssystemet och stora inskränkningar av den kommunala självstyrelsen.

Betänkandet föreslår att om en kommun säljer ut hela eller delar av sitt allmännyttiga bostadsföretag ska statsbidrag till den kommunen minska med hälften av den vinst som görs vid försäljningen. Betänkandet föreslår dessutom att det nuvarande förbudet att driva ett bostadsföretag med vinst skall kvarstå. Det kapital som byggs upp inom ett allmännyttigt bostadsföretag ska endast kunna användas för bostadsändamål.

Ingrott socialistiskt synsätt

Själva sakfrågan, huruvida det är bra eller dåligt att en kommun vill avhända sig ett bostadsföretag, finns det naturligtvis olika politiska uppfattningar om. Här står den ingrodda socialistiska föreställningen om den offentliga sektorns allomfattande roll mot den borgerliga tron på människors förmåga att ta eget ansvar parat med politikernas dåliga förmåga att driva företag. Förhållandena i kommunerna är dessutom så olika, att frågan måste ges olika svar beroende på vilken kommun det gäller. Det är framför allt två faktorer i remissbetänkandet som är ytterst graverande.

Regeringen vill urskillningslöst

förhindra ytterligare utförsäljningar av allmännyttan, eller i varje fall kunna kraftigt påverka en sådan åtgärd. Detta innebär ytterligare en minskning av det kommunala självstyret.

Det generella statsbidraget, som numera alla kommuner är beroende av och som betalas ut med samma belopp per invånare till alla landets kommuner, blir genom remissförslaget etablerat som ett verktyg för att motarbeta en lokal politik, som den sittande regeringen inte gillar.

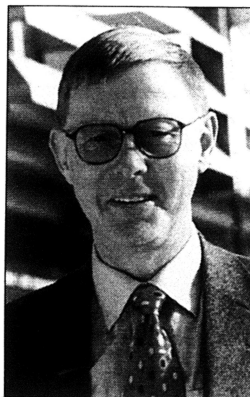
Oron helt obefogad

Till remissbetänkandet hör en bilaga. Det är en utredning av hur det gått i de fall utförsäljningar redan har genomförts i olika kommuner. Denna utredning är gjord av Temaplan AB. Det är obegripligt att den fått hänga med den här remissen. Den visar mycket tydligt att det inte finns fog för någon oro beträffande konsekvenserna av utförsäljningar. I sammanfattningen står till exempel att, "hyrorna i försålda bostäder har inte stegrats utöver allmänna hyreshöjningar i jämförbara lokalmarknader". Det sägs också att "de förvärvade företagen är i normalfallet inte mera restriktiva än de kommunala bolagen vid val av hyresgäster".

Själva remissförslaget påverkas emellertid inte av dessa fakta. I stället präglas förslaget helt av socialistisk ideologi och urgamla föreställningar som inte låter sig rubbas av samhällsutveckling eller nya omständigheter. Denna oförmåga till nytänkande hos regeringen inger allvarliga betänkligheter för framtiden. Saken blir dessutom än värre av att statsbidragssystemet utvecklas till ett redskap för att hindra kommunerna från att själva bestämma sin politik.

Kan få statlig hjälp

Som ytterligare gräde på monet föreslås att kommuner som äger (eller har lämnat borgen för) bostadsföretag eller bostadsrättsförening med betydande ekonomiska problem ska kunna få statens hjälp

Minskat självstyre. "Regeringen vill urskillningslöst förhindra ytterligare utförsäljningar av allmännyttan, eller i varje fall kunna kraftigt påverka en sådan åtgärd. Detta innebär ytterligare en minskning av det kommunala självstyret", skriver Staffan Anderberg.

med rekonstruktion av företaget eller föreningen. Nu ska det således lagstiftas om att det inte spelar någon roll om kommuner gör sådana här allvarliga felbedömningar. Staten reder upp situationen.

Ingen får sälja bostadsbolag

Går detta remissförslag igenom, innebär det i praktiken att ingen kommun kan göra sig av med sitt allmännyttiga bostadsbolag även om det finns starka skäl för det. Inte heller kan kommunen få någon avkastning från sitt bolag. Istället måste bolaget drivas vidare helt utan incitament till effektivitet. Skulle bolaget ändå gå bra bunnas vinstmedlen upp i företaget till ingen nytta. Skulle det gå dåligt får skattebetalarna ta smälten.

STAFFAN ANDERBERG (m)
Kommunstyrelsens ordförande
Lidingö Stad

Mannen som skapade Israel

För exakt 100 år sedan grundades staten Israel vid en kongress i Basel. Grundaren själv, Theodor Herzl, skulle knappast ha ställt sig bakom Israels politik gentemot araberna, skriver Jackie Wullschlager i Financial Times.

Financial Times

I dagarna firas etthundraårsdagen av den första judiska världskongressen. Theodor Herzl var vid tidpunkten för den första kongressen korrespondent för den tyska tidningen Neue Freie Presse. Utifrån den positionen sammanförde han judiska debattörer och tänkare från hela världen till en diskussion kring Herzls eget traktat "den judiska staten".

Dreyfusfallet övertygade

Det var Dreyfusfallet som övertygade Herzl om att det var nödvändigt att bilda en egen stat åt världens judar. Den franske officeren Dreyfus dömdes på grundval av sitt judiska påbrå för ett brott som många menar att han inte begick. Men diskussionerna om en egen stat fördes inte utifrån den judiska religionen, utan snarare den europeiska kulturen som utgångspunkt och förebild. Vad Herzl tänkte sig var en sorts kopia av den Wienska kafékulturen med skillnaden att "Vi tillåts ha böjda

näsor och långa skägg utan att bli förföljda".

"Judar med Herzls bakgrund, däribland Freud och Mahler, var i allmänhet västorienterade och ointresserade av religion".

Palestina

I praktiken hade Herzl lika gärna grundat sin judiska stat i östra Afrika eller Sydamerika. Men han insåg så småningom att de fattiga, och djupt religiösa, judarna i östra Europa bara skulle bege sig iväg om det var det heliga landet som var målet för färden. Det fick alltså bli Palestina. Att området redan var befolkat av arabere hade Herzl och hans följeslagare inte en aning om. En medarbetare till Herzl lär senare ha uttryckt: "Det bor tydligen arabere i Palestina. Vad vi gör är därför en oförrätt".

Herzl må ha varit naiv men på en punkt gav historien honom rätt. Andra världskriget visade tydligt assimilationens begränsade möjligheter.

"Det är svårt att tro att Theodor Herzl skulle ha ställt sig bakom den israeliska terrorismen på 1940-talet och framåt... Man kan bara hoppas att de kommande två månadernas diskussioner på den judiska kongressen blir lika öppna som de som fördes för hundra år sedan", skriver Jackie Wullschlager i Financial Times.

Grundaren inte fanatiker. Judarnas stat bildades av Theodor Herzl. "En man som var västorienterad och ointresserad av religion", skriver Jackie Wullschlager i Financial Times.

Spanien bäst i EU-klassen

Spaniens nye premiärminister har lyckats med det mesta han tagit sig för. Det skriver Wall Street Journal i en hyllning till José Maria Aznar.

Wall Street Journal

Det är svårt att hitta något positivt när man analyserar de europeiska ländernas ekonomier. Därför är det extra trevligt att se att det trots allt finns någon som gör rätt saker med goda resultat.

"Man förväntade sig inte mycket när den före detta skattekontrollanten Jose Maria Aznar otippat blev Spaniens premiärminister för ett drygt år sedan. Men ett år senare uppvisar Spanien bland de bästa ekonomiska resultaten inom EU".

På bara ett år har Aznar genomfört privatiseringar och avregleringar, tagit bort hånmande arbetsmarknadsreformeringar och börjat reformera Spaniens sjuka skattesystem. Visserligen kan man peka på att förändringarna kommit till stånd på grund av EMU:s konvergenskrav, och att de riktigt stora strukturproblemen finns kvar, men resultaten är ändå imponerande.

"Trots alla problem har Aznar under det senaste året lyckats i stadkoma mer än de flesta av hans nordeuropeiska kollegor klarat av. De andra EU-länderna kanske redan har slutat studera Spaniens möjligheter att komma med i EMU, men nu är det dags för dem att se och lära", uppmanar Wall Street Journal.

